

N:o 214.

Af Herr **G. Bjerkander**: Om ändring i Kongl. Förordningen den 26 Oktober 1866, angående villkoren för brännvins tillverkning.

Uti den för närvarande gällande brännvinsförordningen kunde vara åtskilligt att anmärka, men jag vill denna gång fästa mig endast vid tvenne omständigheter, såsom befogade anledningar till ändring.

Enligt 19 § af tillverkningslagen, skall afgift för bränvinstillverkning erläggas i landtränteriet. Detta stadgande har förut blifvit öfverklagadt såsom obilligt, då afgiften lika säkert kunnat erläggas till ortens kronofogde, som har den öfriga kronouppbörden sig anförtrodd, men tillbörligt afseende har härå icke blifvit fästadt. Saken är emedlertid af icke ringa vigt, ty, oberäknadt de kostnader och besvär, som mångenstädes drabba de från landtränteriet aflägsat boende tillverkare, har det dessutom icke sällan inträffat, att genom naturhinder och andra missgynnande omständigheter posterna blifvit uppehållna, så att tillverkningen antingen icke kunnat börja i rätt tid, eller också, om den af någon oförsigtig tillverkare blifvit börjad, under beräkning att afgiften riktigt framkommit, stora förluster skett, som aldrig kunnat inträffa, om beqvämare sätt för liqviden varit medgifvet.

Åsigterna kunna vara delade i afseende på bränvinstillverkningens nytta eller skada för landet, och derföre har också lagstiftningen för denna handtering blifvit en undantagslagstiftning; man vill aga dess utöfvare genom hvarjehanda svåra föreskrifter, likasom man skulle vilja utrota dem, men icke destomindre anses en minskning i den påräknade bränvinstillverkningsskatten hart när såsom en riksolycka.

Då det således för närvarande icke lärer vara möjligt för statsverket att undvara denna betydliga inkomst, synes det vara skäl uti att upphöra med det låtsade utrotningssystemet; och jag tager mig derföre friheten föreslå att 19 § måtte få följande lydelse:

afgift för bränvinstillverkning erlägges hos ortens Kronofogde. Dervid företes Wäre befallningshafvandes i §§ 6 och 7 omförmälda bevis.

Detta den ena anmärkningen. Den andra rör kontrollen, och är af stor vikt för statsverket, emedan anledning icke saknas att denna kostbara inrättning för närvarande icke uppfyller sitt ändamål. Ut i 30 § finnes föreskrifvet, att en eller två, fullkomligt täta, enkla och fristående sprithållare skall finnas, och att dessa skola stå uti ett särskildt, säkert rum; vara försedde med tätt, slutande lock, och till yttermera visso lås. Detta tyckes ju vara mycket omtänksamt, och en kontrollör kan ju med nyckeln på fickan vara fullkomligt lugn? Men om någon annan äfven har nyckel till samma lås — åtkomsten af en sådan må hafva skett huru som heldst, (ett aftryck är ett ögonblicks verk); eller om någon af sprithållarne skulle möjligen vara försedd med en, för hvarje öga osynlig liten lucka, t. ex. midt öfver dess underlag, ty den kan svårligen sväfva i luften; om vidare uti detta underlag skulle vara anbringat ett rör, naturligtvis äfven osynligt, och detta rör skulle leda ned till ett under spritrummet befintligt större magasin, som disponeras af bränningsfabrikanten ensam för eget behof, huru går det likväl då? — Visserligen så till vida illa, att produkterna gifva mycket liten afkastning, beskattningsbar nemligen, och att staten följaktligen har klen inkomst, men tillverkaren har så mycket bättre; ock kontrollören, som vet om ingenting, har ett godt samvete.

För representationen, som det tillhör att bevaka Statens intresse, bör likväl ett sådant förhållande icke vara likgiltigt om det existerar, hvadan för säkerhets skull försigtighetsmått böra tagas, ty såsom sådan förtjenar icke att nämnas det ansvar som 41 § stadgar, nemligen 500, högst 1,500 R:drs böter, jemte förlust af redskap och i förvaringsrummet befintligt bränvin, om försnillningen kan uppgå till mångdubbelt dettas sammanräknade belopp under några månaders bränningstid; hvadan man bör vara betänkt på, att om möjligt förekomma sådana lagöfverträdelse, hvartill jag anser blott tvenne utvägar kunna användas; — den ena bestående deruti att aflägsna bränneriegarnes egna förvaringsrum, så långt från bränneriet och det der befintliga spritrummet, att någon rörledning dem emellan svårligen kan ega rum; och det andra, att hvarje sprithållare jemte densammes förvaringsrum förses med konstlåsar, som icke kunna öppnas af andra än kontrollörerna, hvilka deruti böra undervisas och hvilkas nycklar böra omsorgsfullt förvaras, så att aftryck af dem icke kan ske.

På grund af det nu anförda, tager jag mig friheten föreslå,

att i 30 § 1 mom. måtte sättas *konstlås* stället för *lås*, samt att emellan 1:sta och 2:dra mom. måtte införas ett nytt moment af följande lydelse:

Under eller på minst 500 alnar från detta förvaringsrum, får icke finnas något rum, hvaruti tillverkarens eget förlag af bränvin förvaras, vid äfventyr af konfiskation.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1869.

G. Bjerkander.

N:o 215.

Af Herr G. Bjerkander: Om ändring i 23 § Riksdags-ordningen.

Uti 23 § Riksdags-ordningen är stadgadt:

“Hvarje ledamot af Andra Kammaren åtnjuter af statsmedel ersättning för resekostnad till och från riksdagen samt arvode af 1,200 R:dr för hvarje lagtima riksdag; dock att, när antingen Konungen upplöser Riksdag, innan den varit fyra månader tillsammans etc. etc. — — — “Kammarens ledamot undfår, jemte resekostnadsersättning, i dagtraktamente 10 R:dr, hvilket dock icke må öfverstiga sammanlagdt 1,200 R:dr.

Nu kan Riksdagen upplösas, dels på egen begäran och dels utan begäran, då Konungen vill förordna om nya val, innan fyra månader tilländagått. I båda fallen är det Konungen som upplöser Riksdag; detta antyder både 5; 23 och 36 §§. Frågan är nu: Skall den dagtraktamentsberäkning, som i 23 § omtalas, tillämpas i båda fallen eller blott i det sistnämnda?

Meningarne härom äro delade inom Representationen, hvilket bevisar att grundlagen icke eger en önskvärd tydlighet. För egen del anser jag den sistnämnda frågan böra besvaras med ja, och skälen dertill äro:

1:o. att, enligt den citerade §:n 1,200 R:dr äro bestämda för hvarje lagtima riksdag, och

2:o. att i alla 3 §§:ne riksdagsupplösning innan fyra månader tilländagått alltid står i sammanhang med nya val, och således beror af Konungens vilja.

Rättvisa